

Sesida dals

Communitgà ils

Protocol nr.

23 d'avrigl 2019

24 d'avrigl 2019

296

Dumonda da la fracziun da la PPS

concernent la deliberaziun da l'instrucziun da linguas estras en cas excepziunals sin
il stgalim real

Resposta da la regenza

Tenor las prescripziuns chantunalas che valevan quella giada han scholaras e scholars pudì "nuneleger" fin a quest onn da scola sco excepziun linguas estras en il sector dals roms obligatorics dal stgalim secundar I. En quest connex fiss questa "nunelecziun" stada limitada en emprima lingua a scholaras e scholars en il rom da la promoziun integrativa cun adattaziun da las finamiras da l'instrucziun. Il cussegl da scola pudeva permetter la nunelecziun sin dumonda da las persunas responsablas per l'educaziun. Questa pussaivladad da "nunelecziun" è vegnida tractada en moda fitg differenta dals purtaders da scola. En tschertas scolas cun plan d'instrucziun tudestg è la "nunelecziun" dal talian sco emprima lingua estra vegnida permessa ad ina gronda part da las scholaras realas e dals scholars reals, ed en scolas cun in plan d'instrucziun talian ha circa la mesadad da las scholaras e dals scholars "nunelegì" l'englais sco segunda lingua estra. Percunter è il romenglais vegnì "nunelegì" mo en singulas scolas cun in plan d'instrucziun rumantsch. Pervia da questas differentas pussaivladads da "nuneleger" linguas estras obligatoricas durant ils trais onns da scola dal stgalim secundar I sco er pervia da l'applicaziun betg unitara tar ils purtaders da scola avevan las scholaras ed ils scholars da la scola populara enconuschientschas preliminaras fitg differentas da linguas estras, cur ch'ellas ed els èn passads al stgalim secundar II. Cun l'introducziun dal Plan d'instrucziun 21 GR per il cumenzament da l'onn da scola 2018/19 è vegnì introducì il princip dal tractament egal da tut ils roms obligatorics e la pussaivladad da "nuneleger" las linguas estras obligatoricas è vegnida abolida. Il plan d'instrucziun actual definescha da nov cumpetenzas da basa per ils quatter champs "matematica", "lingua da scola", "1. lingua estra" e "natira, uman e societad". La scola sco instituziun e las persunas d'instrucziun han l'incumbensa da pussibilitar che quests cumpetenzas da basa vegnian cuntanschidas cun l'instrucziun.

Dapi l'entrada en vigur da la revisiun totala da la lescha davart las scolas popularas dal chantun Grischun (lescha da scola; DG 421.000) il 1. d'avust 2013 èsi pussaivel – tant sin il stgalim primar sco er sin stgalim primar e stgalim secundar I – da delibe-

rar scholaras e scholars da singuls roms, e quai en il rom da la promoziun integrativa cun adattaziun da las finamiras da l'instrucziun. Tenor l'art. 48 al. 2 da l'ordinaziun tar la lescha da scola (ordinaziun da scola; DG 421.010) dovri per quai ina permissiun da l'uffizi. Questa permissiun vegn concedida en il rom d'ina procedura nun-birocratica e standardisada en il chantun entaifer maximalmain 2 emnas da lavur. Las personas responsablas per l'educaziun dumondan cun ina curta brev la deliberaziun dal rom per lur uffant tar l'inspecturat da scola regiunal. Quel sclerescha, sche la scola ha discutà ensemen cun ils geniturs la necessitad d'ina deliberaziun dal rom tenor las prescripziuns chantunalas e sch'ina soluziun substitutiva da scola è garantida durant las lecziuns che crodan ora.

Tar la dumonda 1: Sco explitgà qua survart èn enconuschantas las valurs d'experiences en connex cun la "nunelecziun" da linguas estras obligatorias sin plaun da las singulas scolas. En cas da basegn vegn l'uffizi per la scola populara ed il sport a sa procurar infurmaziuns da las scolas davart las experiences che vegnan atgas durant ils proxims onns areguard l'aboliziun da la pussaivladad da "nunelecziun" da linguas estras obligatorias.

Tar la dumonda 2: Per la "deliberaziun da singuls roms" sco adattaziun la pli gronda da las finamiras da l'instrucziun per scholaras e scholars che vegnan promovids en moda integrativa pretenda l'art. 48 al. 2 da l'ordinaziun da scola ina permissiun da l'uffizi. L'uffizi per la scola populara ed il sport ha delegà questa incumbensa als inspecturats districtuals regiunals vischins a la scola. La procedura da permissiun standardisada en il chantun è sa cumprovada. Da returnar al sistem da la pussaivladad da la "nunelecziun" en il sector da las linguas estras obligatorias na maina – tenor l'avis da la regenza – betg a la finamira. Pervia da quai sto la situaziun giuridica vertenta vegnir mantegnida.

Tar la dumonda 3: Ina deliberaziun da l'instrucziun da las linguas estras obligatorias è tenor la legislaziun da scola respectiva pussaivla mo per scholaras e scholars cun ina promoziun integrativa cun adattaziun da las finamiras da l'instrucziun. Scholaras e scholars pli flaivels senza adattaziun da las finamiras da l'instrucziun dependan d'ina instrucziun differenziada che resguarda las cumpetenzas da basa dal plan d'instrucziun. Per scholaras e scholars da lingua estra valan disposiziuns spezialas che permettian – sin plaun da la scola – soluziuns individualas per las linguas estras obligatorias a favur da la lingua da scola.

En num da la Regenza

Il president:

Il chancelier:

Dr. Jon Domenic Parolini

Daniel Spadin